

ANTIDOPINGOVÁ AGENTÚRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

SPRÁVA ZO ZAHRANIČNEJ PRACOVNEJ CESTY

1. ÚČASTNÍK ZPC

<i>Meno:</i>	Miroslav	
<i>Priezvisko:</i>	MOTYČÍK	Titul: PhDr.
<i>Funkcia:</i>	riaditeľ	
<i>Znalosť jazykov:</i>	anglicky, nemecky, rusky	
<i>Názov organizácie:</i>	Antidopingová agentúra SR	
<i>Adresa:</i>	Hanulova 5/B, 841 01 Bratislava	

2. ZAHRANIČNÁ PRACOVNÁ CESTA

<i>Štát:</i>	Belgicko
<i>Mesto:</i>	Brussels
<i>Termín:</i>	23. - 24. január 2013
<i>Prijímajúca organizácia:</i>	EUROPEAN COMMISSION Directorate of Education and Culture Sport Unit
<i>Adresa:</i>	Conference Centre Albert Borschette (CCAB – 3C) Rue Frossart 36 B-1040 BRUSSELS Belgicko
<i>Účel cesty:</i>	A/ AD HOC EXPERTNÁ SKUPINA „DOPING V REKREAČNOM ŠPORTE” - PRVÉ ZASADNUTIE
	B/ EXPERTNÁ SKUPINA „ANTIDOPING” - ŠTVRTÉ ZASADNUTIE
<i>Spôsob financovania:</i>	ZPC bola plne financovaná z rozpočtu Antidopingovej agentúry SR.

3. RÁMCOVÝ PROGRAM POBYTU

Dátum/ čas: A/ 23. január 2013 / 10.00 - 17.00 hod.
**AD HOC EXPERTNÁ SKUPINA „DOPING
V REKREAČNOM ŠPORTE” - PRVÉ ZASADNUTIE**

B/ 24. január 2013 / 09.00 - 18.00 hod
**EXPERTNÁ SKUPINA „ANTIDOPING” - ŠTVRTÉ
ZASADNUTIE**

Navštívená organizácia: European Commission

Kontaktované osoby: - členovia Expertnej skupiny pre antidoping
/ prítomných celkom 26/
- pracovníci sekretariátu Oddelenia športu, DG EAC /4/,
(ďalej len „Komisia”)
- prizvaní pozorovatelia / 9 /

Kontaktné adresy: členské krajiny Európskej únie

4. PRIEBEH ROKOVANÍ

Zahraničná pracovná cesta sa uskutočnila na báze Európskej komisie, v ktorej pôsobí Slovenská republika ako členská krajina EÚ.

A) ÚVOD A SÚHRNNÁ AKTUALIZÁCIA

Európska komisia a antidoping

Európska komisia koordinuje všetky kľúčové oblasti majúce rozhodujúci dosah na kvalitu života, rozvoj fyzických a duševných schopností a znamenajú skutočný vplyv na individuálne zdravie. Šport a jeho ďalšie napredovanie je podmienené dodržovaním jeho základných princípov, ktorých súčasťou je plná garancia rozvoja ducha športu, rešpektovanie individuálneho výkonu, rovnosť možností a fair play. Rozvoj športu v európskom rozmere je plne nadväzný na boj proti doping, ktorý však musí spĺňať rozmer európskeho občianskeho právneho rámca, ako aj rozmer ochrany zdravia. Nárast športovej výkonnosti značne previazanej na hmotné a ekonomické parametre môže byť previazaný so zneužívaním zakázaných látok.

Etablovanie Expertnej skupiny „antidoping”

Expertná skupina pre antidoping (ďalej len „XGAD”) bola vytvorená Výborom Európskej komisie (ďalej len „Komisia”) pre oblasť antidopingu v rámci Pracovného plánu pre šport Európskej únie na roky 2011 až 2014. XGAD bola kreovaná z dlhodobej praktickej skúseností a potreby riešiť antidopingovú reguláciu a súčasne na neformálnej báze predošlej Pracovnej skupiny pre antidoping, ktorá riešila predmetnú problematiku antidopingu od roku 1998. Tieto skutočnosti

prezentovala EK vytvorením už formálnej expertnej skupiny "antidoping" (rozhodnutie zverejnené Úradným vestníkom EÚ č. C162/1, zv. 54, zo dňa 1.6.2011). Prioritnou úlohou XGAD sa stala problematika vypracovania návrhu pripomienok EÚ k revízii Svetového antidopingového kódexu WADA (*d'alej len „Kódex“*), ako aj ďalšie otázky antidopingovej regulácie a jej dosahu na európske spoločenstvo.

Etablovanie Ad hoc expertnej skupiny "doping v rekreačnom športe"

Ad hoc expertná skupina pre antidoping (*d'alej len „XGDRS“*) bola vytvorená Expertnou skupinou pre antidoping dňa 05. septembra 2012 na odporúčenie, návrh a po schválení Výborom Európskej komisie pre oblasť antidopingu v rámci Pracovného plánu pre šport Európskej únie na roky 2011 až 2014. XGDRS bola kreovaná z požiadavky riešenia problematiky antidopingovej regulácie v oblasti voľnočasových športových aktivít, rekreačného športu a jeho prieniku do úrovne neorganizovaného športu.

Pracovný program bol traktovaný v nasledovných kľúčových tématických celkoch:

B) AD HOC EXPERTNÁ SKUPINA „DOPING V REKREAČNOM ŠPORTE“

Doping a verejné zdravie

Zneužívanie dopingových látok sa neviaže len na organizovaný šport a jeho špičkovú úroveň, ale v obzvlášť veľkom rozsahu preniká do oblasti fitness a iných amatérskych foriem športového prostredia. Riešenie problematiky antidopingu v infraštruktúre špičkového športu je navrhnuté tak, aby bolo dosiahnuté fair play v globálnom rámci. Oblasť rekreačného športu však musí garantovať rozvoj ľudských fyzických daností s cieľom ochrany zdravia populácie. Jedná sa predovšetkým o používanie veľkého množstva dopingových látok, najmä anabolických steroidov, ktoré môžu vážne ohrozovať zdravie a môžu spôsobiť jeho dočasné alebo dlhodobé poškodenie. Rovnako závažným je nárast všeobecného používania amfetamínov a rastových hormónov, ktoré jednak môžu mať nepriame škodlivé účinky na zdravie, ale aj priamo spôsobujú negatívnu zmenu biologických parametrov ľudského tela (napr. hormóny ovplyvňujú predovšetkým hladinu svalovej hmoty a nadväzne znamená zmenu bielkovinovej bilancie, produkciu inzulínu, ich použitie je spojené s rizikom rozvoja Creutzfeldt-Jakobovej choroby /priónov ochorenia/, zvyšovanie hodnôt bolesti kĺbov, nárast syndrómu karpálneho tunela, opuchy mäkkých tkanív, vonkajšie tvarové zmeny, inzulínová rezistencia so zvýšeným rizikom vzniku cukrovky, mellitus a extrémny rast končatín, zmeny výrazu tváre a pod.). Užívanie amfetamínov je preukázateľne spojené s rôznymi psychickými a fyzickými poruchami (zmeny nálady ako eufória, hyper-bdelosť, emocionálna precitlivosť so stresom a hnevom, vplyvy na srdcovú frekvenciu, zmeny krvného tlaku, tiež dosah na poruchy pečene a môžu sa objaviť aj epileptické záchvaty). V rámci neorganizovaného športu doping sa môže použiť nielen na zlepšenie výkonnosti, ale aj k možnému získaniu štíhlejšej postavy u žien a svalnatejšej postavy najmä u mužov, alebo len ako možná cesta k rýchlejšiemu chudnutiu.

Doping v rekreačnom športe

"Neorganizovaný" alebo "amatérsky" šport a fitness v súčasnej dobe nemá podobnú infraštruktúru a nadväznú harmonizovanú dopingovú kontrolu, ako je to v elitnom

a v súťažnom športe. Nedostatok harmonizovaného prístupu má množstvo dôvodov. Pokiaľ doping v organizovanom súťažnom športe je primárne zameraný na zlepšenie športovej výkonnosti, použitie dopingu v neorganizovanom športe môže mať skôr sociálno spoločenské pozadie (túžba po získaní svalovej hmoty, štíhla postava, cvičenie a fyzická aktivita), pričom tieto aktivity sú orientované nie na súťaženie, ale na účel "zúčastniť sa tejto činnosti a nie konkurovať, ale cvičiť a zostať fit ", teda aktivít, ktoré vedú nie k získaniu súťažnej výhody, ale namiesto toho sa týkajú skôr osobného zdravia a niekedy aj fyzického vzhľadu. Fitness takto nepredstavuje súťaž, ale je prejavom individuálneho záujmu o zdravie a kondíciu. Tento záujem na seba viaže celý systém negatívnych aspektov nadväzných na používanie dopingových látok, navyše v režime, ktorý nie je nijako regulovaný z pohľadu ochrany zdravia a ľudských práv. Túto skutočnosť dokumentujú aj Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť (EMCDDA) a Úrad OSN pre drogy a kriminalitu (UNODC), ktoré poskytujú spoľahlivé údaje získané na báze reprezentatívnych prieskumov na použitie a zneužitie veľkého rozsahu legálne a ilegálne distribuovaných látok na národnej, regionálnej a globálnej úrovni. Prevalencia rekreačného užívania drog a dopingu po celej Európe je oblasťou záujmu v nastavení národnej či vnútroštátnej prevencie, stratégie a protidrogovej politiky.

Východiská XGDRS

XGDRS pre možné smerovanie riešenia predmetnej oblasti používania dopingových látok v rekreačnom športe nastavila kľúčové oblasti :

- a) Doping v rekreačnom športe
  - výzvy nadväzných na doping v rekreačnom športe a zdravotné aspekty
  - definícia – čo je rekreačný šport a dôraz z úrovne EÚ
- b) Rozvoj politiky a koordinácia
  - legislatívny a regulačný rámec
  - národné akčné plány
  - spolupráca a partnerstvo na národnej úrovni – NADOs, športové organizácie, fitness priemysel, zdravotné authority, polícia, zákazníci
  - nadväznosť na financovanie športu
- c) Prevencia a edukácia
  - výchova detí a rodiny
  - všeobecné smerovanie výchovy vrátane kampaní
  - výchova športovcov a užívateľov fitness centier
  - výchova a tréning cvičiteľov, trénerov a osôb podporného tímu
  - očakávania a výzvy zo strany zdravotníctva a lekárskej spoločnosti
  - synergia prevencie a edukácie
- d) Kontrola a testovanie
  - rozvoj legislatívy a regulačných mechanizmov
  - samoregulácia NSF
  - interakcia medzi testovaním a rozvojom
  - potravinové doplnky výživy
- e) Harmonizácia a nastavenie pravidiel
- f) Výskum, monitoring a výchova
  - dáta, informácie,
  - EÚ partnerstvo a monitoring a rozvoj oblasti rekreačný šport

Plénum XGDRS v rozsiahlej diskusii expertných zástupcov členských krajín EÚ prijalo rozhodnutie postupne riešiť oblasť používania dopingu v rekreačnom športe. Za týmto účelom členovia XGDRS predložia Komisii počiatočné návrhy jednotlivých úsekov plánovaných odporúčaní uvedených vyššie pod bodmi a) až f) a predložia ich Komisii najneskôr do 27. marca 2013. Po spracovaní predložených odporúčaní bude vypracovaný prvý konsolidovaný návrh do 30. apríla 2013.

C) EXPERTNÁ SKUPINA „ANTIDOPING”

Úvod a súhrnná aktualizácia

Pracovné zasadnutie otvoril a rokovanie viedol p. Tomas Johansson, predsedajúci XGAD. Rokovanie sa konalo za účasti celkom zástupcov 24 krajín EÚ (AT, BE, BU, CY, DE, ES, FI, FR, GE, HU, IR, IT, LV, LT, LU, MA, NL, PL, PT, RO, SK, SP, SE, UK) zástupcov Rady Európy a CAHAMA, sekretariátu Rady ministrov, Komisie športovcov EÚ, Svetovej antidopingovej agentúry (WADA), Európskej asociácie profesionálnych hráčov, Európskeho olympijského výboru a zástupcov Nórskej vlády.

Odpočet Komisie

Pracovný program bol prednesený v zmysle doručenej elektronickej korešpondencie, v ďalšom nebol nijako zmenený a následne jednomyseľne schválený.

Predsedajúci prezentoval aktívnu spoluprácu expertných zástupcov členských krajín EÚ. Revízia Kódexu ako kľúčového smerovania XGAD bola započatá prednesením ťažiskových oblastí na jej ostatnom expertnom zasadnutí dňa 05. septembra 2012 a následnou priebežnou komunikačnou výmenou, ako aj doplňujúcich informácii spojených s korešpondenčným spracovaním rozličných návrhov revízie Kódexu.

Pôvodných osem kľúčových téz prezentovaných p. Kornbeckom (zachovanie princípov a rámca ochrany osobných údajov, dispozície používania systému ADAMS, register pre testovanie, monitoring športovcov a právna asistencia, rámec kompetencií národných antidopingových organizácií a ich oprávnení, manažment výsledkov a zverejňovanie porušení antidopingových pravidiel, rešpektovanie opravných prostriedkov, harmonizácia pravidiel) bolo prepracované do podoby piatich tematických celkov, ktoré sú z pohľadu predmetu záujmu komisie a platného právneho rámca problémovo vysoko aktuálne (východiskové princípy osobných údajov, používanie systému ADAMS, registre pre testovanie a monitoring pobytu športovcov, spoluzodpovednosť vlád, zverejnenie informácií).

Návrh pripomienok EU k revízii Svetového antidopingového kódexu a jeho medzinárodných noriem

XGAD sa zaoberala finalizáciou predlohy tretieho návrhu EÚ revízie Svetového antidopingového kódexu (ďalej len „Kódex“) a jeho medzinárodných noriem.

V rámci procesu revízie Kódexu a nadväzných medzinárodných noriem EÚ predložila pripomienky Svetovej antidopingovej agentúre WADA v marci a októbri 2012. Prvý návrh EÚ bol založený na existujúcom znení Kódexu 2009, zatiaľ čo druhý návrh EÚ vrátane pripomienok k návrhu znenia Kódexu 2015 (V. 1.0). Tretí príspevok EÚ zahŕňa pripomienky k návrhu Kódexu 2015 (v. 2.0), ktorého korektúra bola započatá dňa 1. decembra 2012. Tento návrh bol prijatý Radou Európskej únie v súlade s predchádzajúcimi dvoma návrhmi EÚ a je možné, že podľa článku 29 o ochrane údajov prijme samostatné stanovisko k zmenám niektorých špecifických aspektov pripravovaného znenia Kódexu a jeho noriem.

Všetky hlavné zmeny navrhnuté členmi XGAD boli v koordinácii Komisie konzultované a prerokované so zástupcami WADA. EÚ bude pozorne sledovať vývoj až do prijatia Kódexu 2015. Všeobecne nastal výrazný pokrok zo strany WADA v akceptovaní návrhov EÚ. Došlo k akceptácii profilov a celkového zamerania jednotlivých registrov pre testovanie z pohľadu používania nevyhnutného rámca údajov o športovcovi, dodržiavania zásady proporcionality a ľudských práv.

Zatiaľ čo EÚ vysoko cení pokrok v predmetnej oblasti, súčasne očakáva záruku WADA, že tieto návrhy budú akceptované. Výrazný postup nastal aj v špecifikácii zapojenia vlád do plnenia Kódexu, pri zverejňovaní informácií a s úrovňou ochrany práv športovcov v zmysle Medzinárodnej normy pre ochranu súkromia a osobných údajov, v nastavení systému pre udeľovanie výnimiek z terapeutických dôvodov, systému ADAMS, oznámení o preskúmaní nadväznom na nepriaznivé analytické zistenia, sankcie a dôsledky porušenia antidopingových pravidiel pre kolektívne športy. EÚ naliehavo vyzýva WADA poskytnúť záruku, že rámec retenčných časov bude zachovaný aj po 1. januári 2015 ako príloha k Medzinárodnej norme pre ochranu súkromia a osobných údajov (ISPPPI 2015).

D) RÔZNE

Žiadosť o štatút pozorovateľa

XGAD prerokovala žiadosť o štatút pozorovateľa, ktorý bol predložený HFL Sport Science (UK). Plénum XGAD rozhodlo neudelit' štatút pozorovateľa, vzhľadom k tomu, že zameranie činností tejto inštitúcie nie je súladné so záujmom krajín EÚ.

Následné zasadnutie XGAD

Následné, piate zasadnutie XGAD sa uskutoční v Bruseli, predbežne v septembri 2013, presný termín bude stanovený elektronickou formou. Na predmetné zasadnutie budú prizvaní schválení pozorovatelia, ako aj reprezentanti WADA.

Ukončenie zasadnutia XGAD

Predsedaajúci XGAD poďakoval delegátom zúčastnených členských krajín za aktívnu spoluprácu.

1) ODPORÚČANÉ ZÁVERY

ZÁVERY A RELEVANTNÉ ODPORÚČANIA:

A/ pre Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

- prezentovať súhlasnú účasť SR na programe EÚ nadväznom na smerovanie štátnej politiky v oblasti športu a špecificky pre oblasť antidopingu v rozsahu štátnej starostlivosti o šport,
- aktívne sa podieľať na činnosti Expertnej skupiny pre "antidoping" a Ad hoc expertnej skupiny „doping v rekreačnom športe“ na báze Pracovného plánu pre šport Európskej únie na roky 2013 až 2014,
- zabezpečiť efektívnu realizáciu antidopingových opatrení Európskej komisie v podmienkach Slovenska pri rešpektovaní európskeho právneho rámca a princípov ochrany zdravia.

B/ pre Antidopingovú agentúru SR

- v delegovanej kompetencii MŠVVaŠ SR sa aktívne podieľať na činnosti Expertnej skupiny pre "antidoping" a Ad hoc expertnej skupiny „doping v rekreačnom športe“ v rozsahu Pracovného plánu pre šport Európskej únie na roky 2013 až 2014,
- zabezpečiť odbornú garanciu v oblasti antidopingu v koordinácii s ústrednými orgánmi štátnej správy, participujúcimi na správe a riadení športu,
- iniciovať aktualizáciu relevantných legislatívnych krokov spätých s revíziou Svetového antidopingového kódexu WADA v zmysle návrhov Expertnej skupiny pre antidoping a odporučení Európskej komisie, ako štátneho nástroja antidopingovej regulácie v podmienkach SR, smerujúcich k novelizácii Zákona o športe 300/2008,
- iniciovať v polohe národnej antidopingovej organizácie nezastupiteľnú úlohu a profesionálny výkon antidopingových opatrení na báze ADA SR ako realizátora antidopingovej regulácie,
- napomôcť v intenciách európskeho právneho statusu a ochrany osobných údajov plnenie záväzkov SR vyplývajúcich predovšetkým z používania systému ADAMS slovenskými športovými reprezentantami, s relevantnou akceptáciou odporúčaní EK.

2) ZOZNAM OBDRŽANEJ DOKUMENTÁCIE

1/
EUROPEAN COMMISSION
Directorate-General for Education and Culture
Youth and Sport
Expert Group "Anti-Doping" (XGAD)
4th meeting
DRAFT AGENDA
Brussels
23 January 2013
/materiál v elektronickej forme/

2/
EUROPEAN COMMISSION
Directorate-General for Education and Culture
Youth and Sport
Expert Group "Anti-Doping" (XGAD)
4th meeting
FINAL COMPOSITION XGAD
Brussels
06 December 2012
/materiál v elektronickej forme/

Vyššie uvedené materiály sú v elektronickej forme a nachádzajú sa v depozite na adrese sídla Antidopingovej agentúry SR.

3) **PRÍNOS**

Poznatky z pracovného stretnutia predstavujú vysoko efektívnu koordinačnú, informačnú a dokumentačnú bázu pre plnenie záväzkov SR ako členskej krajiny EÚ a následné riešenie nadväzných opatrení v oblasti antidopingovej regulácie v podmienkach Slovenskej republiky. Predmetné poznatky budú na báze Národného antidopingového programu využité v bezprostrednej riadiacej praxi, v legislatívnom procese, smerovaní antidopingovej regulácie, v domácej i medzinárodnej koordinácii, pri zverejňovaní a popularizácii antidopingových opatrení.

4) **SP ÔSOB ZVEREJNENIA SPRÁVY**

Správa je zverejnená na webových stránkach www.minedu.sk a www.antidoping.sk, jej východiská budú priebežne prezentované na pracovných stretnutiach zameraných na aktualizáciu a rozvoj Národného antidopingového programu.

Súhlasím so zverejnením správy na internete, publikovanie na webovej stránke Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Bratislava, 25. január 2013

Vypracoval: Miroslav MOTYČÍK

Schválil: Ivan STANKOVSKÝ